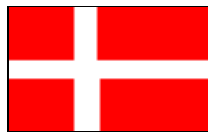

ЕУ Твининг-проект
МК/09/ИВ/СТ/01

Поддршка на Државниот завод за статистика за градење на капацитетите и унапредување на усогласеноста на статистиката со стандардите на ЕУ

Содржина

Активности во првиот квартал на 2013	1
Спроведување на Проектот во бројки	3
Внатрешна евалуација	3
Лица одговорни за Проектот	4
Следни активности во вториот квартал од 2013	6
Информации за контакт	8

Активности во првиот квартал од 2013

Драги читатели,

2013 е годината во која се предвидени најмногу активности од Твининг-проектот. Приближно половина од сите активности се планирани за оваа година, а една третина од планираните бенчмаркови треба да бидат реализирани пред месец декември.

Првиот квартал од 2013 е во знакот на подготовката за овие активности. Освен реализирањето на 11 мисии во периодот помеѓу јануари и март, твининг-тимот ја започна организацијата на повеќе од 20 понатамошни краткорочни мисии, две студиски посети и еден договор со консултантска компанија од приватниот сектор.

Подолу се дадени информации за спроведувањето на мисиите во периодот од јануари до март 2013.

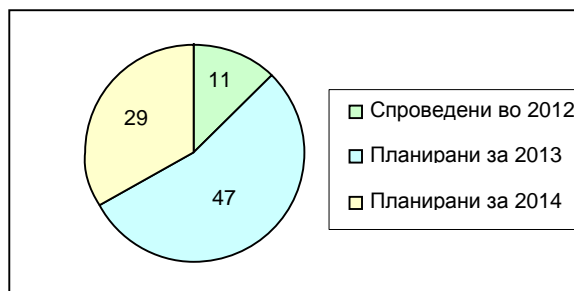
Активностите во компонента 1 продолжија со спроведување на уште три мисии посветени на унапредување на методологиите и индикаторите во системот на национални сметки (1.1.1.5, 1.1.1.7, 1.1.2.5).

Во компонента 2 започнаа консултациите од областа на статистиката за органско земјоделство (2.3.1.1), статистиката на криминалитетот (2.5.1.1), транспортната статистика и превозот на патници (2.1.1), додека консултациите за статистиката за животната средина (2.4.2) продолжија со втората мисија. Првиот бенчмарк на Проектот беше реализиран токму во втората компонента. Во првиот квартал беше изработена и нацрт-анкетна методологија и предлог-упатства за индексите на реалните цени за увоз/ извоз во надворешната трговија (мисија 2.2.1) што може да се смета за исполнување на бенчмаркот 2.В.1.

Активности во рамките на компонентите на Проектот

Компонентата	Експертски мисии	Студиски посети	Број на вклучени експерти
1	30	1	21
2	23	2	16
3	16	2	13
4	12	1	5
Вкупно	81	6	55

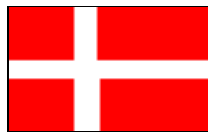
Преглед на сите активности – експертски мисии и студиски посети

ЕУ Твининг-проект МК/09/ІВ/ST/01

Поддршка на Државниот завод за статистика за градење на капацитетите и унапредување на усогласеноста на статистиката со стандардите на ЕУ

Почетните активности во компонента 3 се реализираа во три од четирите поткомпоненти: Управување со квалитетот (3.1.1.1), Програма на Евростат за трансфер на податоци (3.1.2) и Креирање на тематски мапи во GIS системот (3.2.1). Започнувањето на последната мисија, која се однесува на политиките и алатките на ESS за унапредување на доверливото управување (3.1.3.1), е планирана за вториот квартал.

Активностите во компонента 4 продолжија со првата мисија за електронско собирање податоци (4.2.1).

Главниот настан во првиот квартал се случи на самиот крајот од кварталот, кога се одржа билатерална средба помеѓу раководителите на државните заводи од двата главни твининг-партнера. На 20. март 2013 година, г-ѓа Благоица Новковска, директор на Државниот завод за статистика, и г. Родерих Егелер, претседател на Федералниот завод за статистика на Германија, се состанаа во Скопје да ги сумираат позитивните резултати од досегашната повеќегодишна соработка и партнерство во неколку реализирани проекти и ја дискутираа понатамошната соработка.

Наредниот ден се одржа вториот состанок на Управниот комитет.

Членовите на Управниот комитет го разгледаа и го усвоија нацрт-извештајот за реализираните активности и резултатите остварени во второто тримесечје од Проектот.

На вториот состанок на Управниот комитет, покрај постојаните учесници и г. Егелер, присуствуваше и нејзината Екселенција, г-ѓа Гудрун Штајнакер, амбасадор на Германија во Република Македонија.

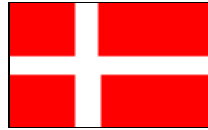
Спроведување на Проектот во бројки

По завршувањето на сезоната на годишни одмори во 2012, од 17. септември продолжи спроведувањето на активностите во рамките на Проектот. До крајот на 2012 година се реализираа 11 краткорочни експертски мисии. Спроведувањето на активностите продолжи во 2013 година.

ЕУ Твининг-проект
МК/09/ІВ/ST/01

Поддршка на Државниот завод за статистика за градење на
капацитетите и унапредување на усогласеноста на
статистиката со стандардите на ЕУ

Следува краток преглед на активностите од
првиот квартал на 2013.

2013 година, по месеци	Реализирани активности
Јануари	5
Февруари	1
Март	5

Крајот на првиот квартал дава можност за преглед на тековната состојба на реализацијата на Проектот:

Индикатор	Вкупно на крајот на првиот квартал од 2013
Реализирани мисии	22
- % од вкупно	27.2 (22 од 81)
Вклучени странски експерти	43
Учесници од земјата-корисник	121

Бројот на вклучени лица од земјата-корисник и земјата-членка го означува бројот на вклучени учесници, а не физички лица. Некои странски експерти и многумина од домашните учесници беа вклучени во повеќе од една активност. Реализираните активности се рефлектираа на сите компоненти.

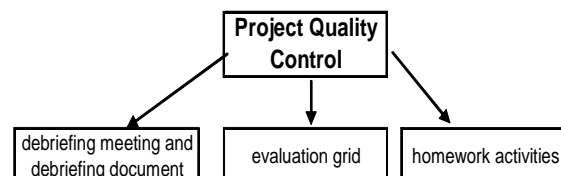
	Активности реализирани до крајот на првиот квартал од 2013	% приказ од вкупните активности предвидени за одредена компонента
Компонента 1	9	30.0 (од 30)
Компонента 2	7	30.4 (од 23)
Компонента 3	3	18.7 (од 16)
Компонента 4	3	25.0 (од 12)

Внатрешна евалуација

Суштински дел на активностите за управување со Проектот претставува мониторингот за квалитетот на реализираните активности. За постигнување на целите на Проектот не е доволно само спроведување на планираните активности, туку, исто така, е неопходна

- финална согласност на сите учесници во однос на резултатите од изминатите активности и следните задачи во одредена поткомпонента;
- добивање повратни информации и експертско мислење на македонските колеги во врска со прецизноста на целите и
- мониторинг на спроведувањето на дадените препораки од мисиите.

За реализација на гореспоменатите активности, менаџмент-тимот на Проектот ги користи следниве алатки: дебрифинг средба, евалуација од секоја спроведена мисија или студиска посета од страна на македонските колеги и извештај за исполнување на препораките од мисиите за време на месечните состаноци.

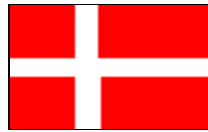

Дебрифинг средбите се спроведуваат врз основа на иницијатива на претставниците од Државниот завод за статистика и нивните претходни искуства во меѓународните проекти. Целта на дебрифинг состанокот е подготвување на дебрифинг документ кој опфаќа неколку точки: темите кои се дискутирани, постигнатите

ЕУ Твининг-проект МК/09/ІВ/ST/01

Поддршка на Државниот завод за статистика за градење на капацитетите и унапредување на усогласеноста на статистиката со стандардите на ЕУ

резултати, домашни задачи за двете страни во Проектот, коментари / препораки за проектните лидери или постојаните твининг-советници, како и листа на учесници од земјата-корисник. Овој документ е основа за спроведување на понатамошните активности и за понатамошно планирање во рамките на неколку поткомпоненти.

Евалуацијата (оценувањето) на активностите се реализира врз основа на истражување на учесниците од земјата-членка. Системот за оценување е базиран од стекнатото искуство од твининг-проектот предводен од страна на Федералниот завод за статистика на Германија и е прилагоден според спецификите на ДЗС. За мисиите и студиските посети се користат различни обрасци (прашалници) за евалуација.. Секако, двата прашалника ги опфаќаат следните теми: организациска средина, јасност и информативност на презентациите, квалитетот на дискусиите и препораките. Резултатите од спроведените евалуации ќе бидат претставени во некој од наредните броеви на билтенот.

Во посебна табела се евидентираат домашните задачи на земјата-членка, наведени во дебрифинг документот. За реализацијата на договорените задачи се дискутуира на месечните состаноци меѓу тимот на постојаниот твининг-советник и ДЗС.

Лица одговорни за Проектот

Бернд Рихтер (постојан твининг-советник)

Како постојан твининг-советник (RTA), одговорен сум за секојдневна организација на Проектот од страна на ЕУ.

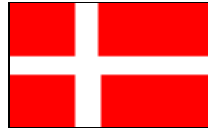
Во 1992 година започнав да работам во Заводот за статистика во рамките на Сојузната покраина Саксонија во Германија. Главните теми на кои

работев во последните 20 години се од областа на организацијата на владините статистички податоци (особено во областа на здравството и социјалната помош), употребата на статистички софтвер за креирање на статистички податоци, прогнозирање на растот на населението и истражувачка работа за унапредување на користењето на достапните статистички податоци.

Со предизвикот на повеќејазичност првпат се сретнав во основното училиште, во моето родно место. Покрај германско население, таму живеат и Лужички Срби, мало словенско малцинство во Германија. Наставата по лужичко-српски јазик е задолжителна за сите ученици, а тоа секако претставуваше придобивка за мене. Првото меѓународно искуство го стекнав за време на моите студии по статистика во Софија во периодот 1979-1983 година.

Би навел неколку позначајни аспекти од моето вклучување во меѓународните проекти како проектен лидер и клучен експерт во Твининг-лајт-проектот за миграциона статистиката во Бугарија (2003/04) и како постојан твининг-советник 2005/2006 година, во истата земја, во твининг-проектот „Одржлив развој на националниот статистички систем во Националниот институт за статистика на Бугарија“. Секако, убеден сум дека е важно да се живее и ужива и надвор од областа на статистиката. Така, една од моите цели како жител на градот Скопје, не е само да се ограничам на мојот придонес во Проектот, туку и да ја истражам земјата и да воспоставам

контакти со „мојот привремен дом“ во Македонија.

Следната табела овозможува увид во моето т.н. „повеќејазично искуство“.

Македонски	Лужичко-српски ¹⁾	Англиски
Добар ден!	Dobry źeń!	Good day!
Да/ не	Haj/ně	Yes/ no
Јас сум/ти си/ тој е	Ja sym/ ty sy/ wón je	I am/you are/ he is
Се викам	Ja řekam	My name is ...
Еден, два, три	Jedyn, dwaj, tři	One, two, three
До гледање! (пријатно)	Boźemje!	Good bye!
Секое добро!	Wšo dobre!	All the best!

1) Ова се однесува на горно лужичкосрпски јазик (Obersorbisch) кој се зборува во Саксонија во некои села меѓу градовите Бауцен, Каменз и Хојерсверда. Исто така, постои и долно лужичкосрпски јазик (Niedersorbisch).

Татјана В.-Јованчевска (партнер на постојаниот твининг-советник)

Мојата улога во Твининг-проектот е двојна и би можела да кажам дека успеав во намерата да направам спој помеѓу двете страни во твининг-проектот.

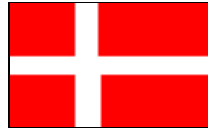
Мојата редовна работа во Државниот завод за статистика на Република Македонија е во рамките на Одделението за меѓународна соработка и европска интеграција. Една од моите должности е и позицијата на партнер на постојаниот твининг-советник во рамките на

твининг-проектот со Федералниот завод за статистика на Германија и соодветните земјоучеснички. Бев вклучена во подготовката на овој Проект уште од неговата најрана фаза. Од самиот избор на твининг-партнерот, јас сум одговорно лице за контакт во ДЗС со Федералниот завод за статистика на Германија. Тесно соработувам со постојаниот твининг-советник (РТА) откако тој ја започна својата работа во Скопје во август 2012 година.

Од јануари 2013 година моите задачи значително се променија кога ми беше понудена платена обука, финансирана од ЕУ, во Федералниот завод за статистика на Германија, поконкретно во делот за меѓународна соработка во Бон. Фактот што обуката се случи во текот на самиот Твининг-проект е исклучително значаен за мене, во поглед на обезбедувањето подобро разбирање на активностите како обврска на земјата-членка, како и активностите во насока на поддршка на секојдневните задачи. По моето враќање во Скопје во јуни 2013 година, стекнатото знаење ќе го споделам со колегите од мојата матична институција и ќе настојуваме да го интегрираме во нашата работа во зависност од можностите на ДЗС и идните планови.

Можноста да работам во високопрофесионална институција како што е Федералниот завод за статистика на Германија ми претставува особена чест и голем предизвик. Стекнатото искуство ќе биде од суштинско значење за подобро разбирање на тековните проекти финансирани од ЕУ, но, исто така, ќе придонесе и за поголема подготвеност за наредните проекти кои се посветени на постигнувањето на нашата заедничка цел во ДЗС - усогласување со европскиот статистички систем.

Моите задачи во Германија не беа ограничени само со активностите поврзани со Твининг-проектот. Покрај ова, јас бев вклучена во проекти за соработка на Германија со други земји, како проектот финансиран од Светската банка со ARKS Казахстан, промоција и други активности.

Следни активности за вториот квартал од 2013

Реализацијата на целите на Проектот ќе продолжи во наредниот квартал. Досега се потврдени 14 активности. Повеќе од половина од овие активности се планирани да се спроведат во рамките на компонентата 1.

Мисиите се посветени на унапредување на методологиите и индикаторите во системот на национални сметки (поткомпонента 1.1), имплементирање на сезонски корекции и усогласувања во сметководствените квартални сметки (поткомпонента 1.2) и спроведување на новата NACE Rev.2 во пресметката на националните сметки. Две од нив ја опфаќаат интеграцијата на секторската статистика (1.1.1.8 и 1.1.1.9), а ќе се заврши и со усогласувањето на сметките за финансиските институции (1.1.1.3).

Понатамошно унапредување на пресметковните индикатори; Пописи (1.1.2.3), Балансирање помеѓу добивањето податоци и користењето на табели (1.1.2.5, втор дел) и Толкувањето на книговодствените правила во националните сметки во рамките на договорот со приватниот сектор (1.1.2.8) се темите на останатите три мисии од поткомпонента 1.1. Темите на преостанатите мисии се однесуваат на сезонските корекции и усогласувања во

сметководствените квартални сметки и практичната работа околу спроведувањето на NACE Rev.2 во пресметката на националните сметки.

Во компонента 2 се веќе потврдени две експертски консултации. Во однос на статистиката за надворешната трговија—по реални цени и индексите на реалните цени на увозот/извозот, ќе продолжат подготовките за планираната анкета (2.2.2).

Друга важна област е прибирањето на податоци во согласност со барањата на ЕУ во секторската статистика. Втората мисија има за цел подобрување на Laeken индикаторите за мерење на социјалната интеграција (2.5.4.2).

По започнувањето на првите активности во сите поткомпоненти во компонента 3, работата ќе продолжи со теми кои се однесуваат на индикаторите за квалитет и подготовка на систем за самопроценување (3.1.1.2) и креирањето на тематски мапи во GIS системот (3.2.2).

Активностите во компонента 4 ќе продолжат со нацрт-стратегијата за управување со податоци, архивирање и систем за централизирана поддршка (4.1.2) и процена на напредокот на развојот на ИТ системот (4.2.3)

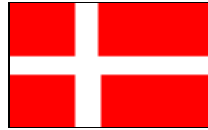
Подетални информации за планираните датуми и активности се дадени во краткиот преглед што следи:

Активност-бр.	Содржина	Датум
1.1.1.3	Составување на сметки за финансиските институции (II)	27. – 31. 05. 2013
1.1.1.8	Интеграција на секторската статистика (I)	10. – 14. 06. 2013
1.1.1.9	Интеграција на секторската статистика(II)	08. – 12 .04. 2013
1.1.2.3	Натамошно унапредување на пресметковните индикатори: пописи	17. – 20. 06. 2013
1.1.2.5 ¹⁾	Балансирање помеѓу добивањето податоци и користењето на табели (SUT)	08. – 12. 04. 2013
1.1.2.8 ²⁾	Договор со приватниот сектор: Интерпретација на книговодствените правила во системот на национални сметки	10. – 14. 06. 2013

ЕУ Твининг-проект
МК/09/ІВ/ST/01

Поддршка на Државниот завод за статистика за градење на
капацитетите и унапредување на усогласеноста на
статистиката со стандардите на ЕУ

Активност-бр.	Содржина	Датум
1.2.1	Сезонски корекции и усогласувања во сметководствените квартални сметки	15. – 19 .04. 2013
1.3.1.2.	Практична работа на трансфер на податоци од системот на национални сметки во новата НКД РЕв.2	13. – 17. 05. 2013
2.2.2	Изготвување на упатства и насоки за анкетна документација	10. – 14. 06. 2013
2.5.4.2	Унапредување на Laeken индикаторите	08. – 12. 04 .2013
3.1.1.2	Индикатори за квалитет и подготовка за самопроценување	03. – 7. 06. 2013
3.2.2	Помош во развојот на апликациите за изработка на тематски мапи I	13. – 17. 05. 2013
4.1.2.	Нацрт-стратегија за управување со податоци, архивирање и поддршка	10. – 14. 06. 2013
4.2.3	Оценка на напредокот на IT развојот на системот (дел 1)	13. – 17.05.2013

1) Втор дел од мисијата. Поради болест на еден од експертите, оваа мисија беше спроведена во јануари 2013 година само со еден експерт. По неговото опоравување, тој ќе го пренесе својот дел од темата во една дополнителна мисија.

2) Конечната потврда зависи од поврзаниот договор со приватниот сектор.

Листа на контакти

Проектен тим			
Земја-членка		Земја-корисник	
Име	Функција	Име	Функција
г. Ринго Раупах	Проект-лидер на земјата-членка ringo.raupach@destatis.de тел: + 49 228 99 643 8932	г-ѓа Благоица Новковска, д-р	Проект-лидер на земјата-корисник blagica.novkovska@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 665
г.Леонхард Фикс	Проект-менаџер на земјата-членка leonhard.fix@destatis.de тел: + 49 228 99 643 8936	г-ѓа Татјана Велкова Јованчевска	Партнер на постојаниот твининг-советник tatjana.velkova@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 787
г-ѓа Шарлот Јул Хансен	Јуниор проект-лидер на земјата-членка SJH@dst.de тел: + 45 39 17 39 37	Компонент-лидери Земја-корисник	
		Име	Функција

ЕУ Твининг проект МК/09/ІВ/ST/01
Поддршка на Државниот завод за статистика за градење на
капацитетите и унапредување на усогласеноста на статистиката со
стандардите на ЕУ

г. Бернд Рихтер	Постојан твининг-советник bernd.richter@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 668	г-ѓа Верка Панова	Компонент 1 лидер verka.panova@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 681
г-ѓа Бадева Рајна	Канцеларија на постојаниот твининг-советник rajna.badeva@stat.gov.mk тел: : + 389 2 3295 768	г-ѓа Мирјана Бошњак	Компонент 2 лидер mirjana.bosnjak@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 655
		г-ѓа Виолета Крстева	Компонент 2 лидер , поткомпонента 2.5 violeta.krsteva@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 617
		г-ѓа Хелена Папазоска	Компонент 3 лидер, поткомпонента 3.1 helena.papazoska@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 630
		г. Горан Киранџиски	Компонент 3 лидер, поткомпонента 3.2 goran.kirandziski@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 684
		г-ѓа Татјана Митевска	Партнер на постојаниот твининг-советник (заменик) Одделение за меѓународна соработка и европска интеграција при ДЗС tatjana.mitevaska@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 670
		г-ѓа Македонка Трајкова- Цингаровска	Мониторинг функција makedonka.trajkova@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 674
		г-ѓа Билјана Карајовановиќ	Мониторинг функција (заменик) biljana.ristevska@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 703